

Fakty i mity dotyczące kondycji Idea Banku oraz jego przymusowej restrukturyzacji

Mit

Fakt

 Idea Bank nie był zagrożony upadłością

Idea Bank był zagrożony upadłością, na co sam wskazywał w swoich sprawozdaniach finansowych.

 Istniały perspektywy na uratowanie Idea Banku działaniami samego Banku lub jego akcjonariuszy

Idea Bank od kwietnia 2019 r. (publikacja sprawozdania finansowego za 2018 r.) publicznie wskazywał, że może być poddany procedurze przymusowej restrukturyzacji, informując także inwestorów i opinię publiczną o złożeniu do KNF zawiadomienia o spełnieniu przesłanki zagrożenia Idea Banku upadłością.

 Przymusowa restrukturyzacja była zaskoczeniem dla dra Leszka Czarneckiego, który był tą informacją „wstrząśnięty” i „nie rozumie, dlaczego tak się stało”

Działania i deklaracje wiodących akcjonariuszy Idea Banku nie stwarzały perspektyw usunięcia we właściwym czasie zagrożenia upadłością Idea Banku. Skala i charakter realizowanych lub planowanych działań były dalece niewystarczające wobec istniejącej w Idea Banku luki kapitałowej.

Brak było przesłanek wskazujących, że możliwe działania nadzorcze lub działania Idea Banku pozwolą we właściwym czasie usunąć zagrożenie jego upadłością.

Informacja o możliwości poddania Idea Banku przymusowej restrukturyzacji znajdowała się w sprawozdaniach finansowych Idea Banku począwszy od sprawozdania za 2018 r. (opublikowanego w kwietniu 2019 r.), w tym także w ostatnim sprawozdaniu finansowym Idea Banku (za III kwartał 2020 r.)

Zarząd Idea Banku od dłuższego czasu miał świadomość bardzo złej sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku oraz możliwości zastosowania wobec niego procedury przymusowej restrukturyzacji. Były p.o. prezesa Idea Banku, Jerzy Pruski, był wcześniej prezesem BFG i w tej roli tworzył krajowe ramy prawne dotyczące przymusowej restrukturyzacji.

Wszystkie powyższe okoliczności powinny być znane członkom Rady Nadzorczej Banku, w tym jej Przewodniczącemu – dr. Leszkowi Czarneckiemu.

 KNF „zawetował” umowę Idea Banku dotyczącą „audytu śledczego”

KNF nie „wetował” żadnej umowy Idea Banku dotyczącej „audytu śledczego”.

 Przyczyną kłopotów Idea Banku były działania instytucji państwa, które „uwzięły się” na dra Leszka Czarneckiego

Przyczyną kłopotów Idea Banku był agresywny model biznesowy realizowany przez Idea Bank (w szczególności agresywna sprzedaż kredytów, ubezpieczeń i produktów inwestycyjnych). Sam dr Leszek Czarnecki w nagranej przez siebie rozmowie z byłym przewodniczącym KNF przyznawał: „Nie ukrywam swoich problemów i to jest cena agresywnego zdobywania rynku”.

 Podniesienie wagi ryzyka w 2017 r. dla walutowych kredytów mieszkaniowych było wymierzone w Idea Bank i pogorszyło jego sytuację

Podniesienie wagi ryzyka dla walutowych kredytów mieszkaniowych w 2017 r. do 150% (rozporządzenie Ministra Finansów na podstawie rekomendacji Komitetu Stabilności Finansowej) dotyczyło wszystkich banków działających w Polsce posiadających portfele walutowych kredytów mieszkaniowych. Nie miało ono wpływu na Idea Bank, który takich kredytów nie udzielał.

✘ W 2018 roku przeforsowano specjalne przepisy mające umożliwić przejęcie banków dra Leszka Czarneckiego

✓ Nowelizacja ustawy Prawo bankowe w 2018 r. (dodano art. 146b) przywróciła KNF możliwość zastosowania narzędzia nadzorczego w celu sprawnego porządkowania sytuacji w sektorze bankowym, w tym szczególnie w odniesieniu do banków spółdzielczych. Chodziło o to, aby KNF była uprawniona do podjęcia decyzji o przejęciu przez inny bank banku w złej sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz takich banków spółdzielczych, które nie spełniały obowiązku zrzeszania się (w przypadku banków spółdzielczych o funduszach niższych niż 5 mln euro).

✓ Podstawą przejęcia działalności Idea Bank przez Bank Pekao nie był art. 146b Prawa bankowego, lecz wprowadzone do prawa polskiego w ramach implementacji unijnej dyrektywy BRRD przepisy o przymusowej restrukturyzacji.

✘ Dr Leszek Czarnecki twierdzi, że nie wie, jak kapitały własne Idea Banku mogły być ujemne przy dodatnim współczynniku wypłacalności

✓ Liczby te mają różne źródła i jest to opisane w materiałach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

✓ Informacja o dodatnim współczynniku wypłacalności TCR (2,5% vs. wymaganego 10,5%) wynika z ostatniego raportu Idea Banku, jest to współczynnik wyliczony przez Idea Bank na podstawie oszacowanego przez sam Idea Bank poziomu jego kapitałów własnych.

✓ Ujemne kapitały własne Idea Banku to ustalenie pochodzące z oszacowania przeprowadzonego na zlecenie BFG przez PwC Advisory (na 31 sierpnia 2020 r. były one ujemne i wynosiły minus 482,8 mln zł).

✓ Oszacowanie PwC Advisory wskazuje więc na inny (ujemny) poziom kapitałów własnych niż raportował Idea Bank i na podstawie którego Idea Bank wyliczał swój współczynnik wypłacalności TCR.

✓ Próby ewentualnego wyliczenia współczynnika kapitałowego TCR na podstawie ujemnych kapitałów własnych Idea Banku ustalonych przez PwC Advisory byłyby bezprzedmiotowe, ponieważ przy ujemnych kapitałach własnych nie wyznacza się współczynnika TCR; w każdym razie nie wynosiłby on 2,5%.

✘ Idea Bank stanowił „łakomy kąsek” do „przejęcia przez państwo”

✓ Ogłaszane kilkakrotnie przez akcjonariusza i Idea Bank tzw. „procesy inwestorskie” mające na celu pozyskanie dla Idea Banku inwestora zewnętrznego kończyły się niepowodzeniem ze względu na brak jakiegokolwiek podmiotu zainteresowanego inwestycją w Idea Bank.

✓ BFG skierował zapytanie do sześciu banków komercyjnych, których wielkość i pozycja kapitałowa pozwalałaby im na udział w procesie przymusowej restrukturyzacji, o wolę wzięcia udziału w ewentualnym procesie restrukturyzacji. Jedynie Bank Pekao złożył ofertę przejęcia Idea Banku.

✓ Przejęcie działalności Idea Banku przez Bank Pekao było możliwe dzięki wsparciu udzielonemu dla tej transakcji przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, które było konieczne ze względu na sytuację finansową Idea Banku.

Więcej informacji w **oświadczeniu UKNF** opublikowanym 4 stycznia 2021 r.